

VALTION JAKAMIEN LIIKUNNAN EDISTÄMISEN ERITYISAVUSTUSTEN OHJAUTUMINEN SUOMEN KUNTIIN

Esittäjä: Salla Turpeinen

Kirjoittaja(t): Turpeinen, Salla; Inkinen, Virpi; Laine, Kaarlo

Taustayhteisö(t): LIKES-tutkimuskeskus

TAUSTA:

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee liikunnan edistämisen paikallisia kehittämishankkeita valtion erityisavustuksin. Avustamisen tavoitteet tulevat liikuntalaista (390/2015). Lisäksi eri avustusmuodoilla on vuosittain erikseen määriteltyjä, esimerkiksi hallitusohjelmaan pohjautuvia tavoitteita ja kriteerejä. Avustuksia myöntävät ministeriön lisäksi aluehallintovirastot. Tässä esityksessä tarkastellaan liikunnan edistämisen erityisavustusten jakautumista Suomen kuntiin vuosina 2017 ja 2018. Tutkimus liittyy laajempaan hankeseurannan ja -arvioinnin kokonaisuuteen, jossa yhdistettyjen tietojen ja eri aineistojen avulla muodostetaan pirstaleisesta kentästä kokonaiskuvaa tiedolla johtamisen tueksi.

MENETELMÄT:

Esityksessä tarkastellaan vuosina 2017 ja 2018 myönnettyjen liikunnan edistämisen erityisavustusten jakautumista Suomen kuntiin. Aineistona ovat liikuntapaikkarakentamisen avustuksia lukuun ottamatta kaikki opetus- ja kulttuuriministeriön jakamat liikunnan edistämisen erityisavustukset: erityisavustus maahanmuuttajien kotoutumiseen liikunnan avulla, KKI-hanketuki, Liikkuva koulu -ohjelman kehittämisavustukset peruskouluille ja toiselle asteelle, liikunnallisen elämäntavan paikalliset kehittämisavustukset sekä seuratoiminnan kehittämistuki. Kaikkien erityisavustusten hakijana ei ole kunta mutta tässä tutkimuksessa kunta on valittu havaintoyksiköksi. Jos avustuksen hakijana on yhdistys, on kunnaksi merkitty yhdistyksen virallinen kotikunta. Avustussummat on koottu kunnittain Virveli-tietoalustaan, joka on rakennettu Microsoftin Power BI -raportointi- ja analysointityökalupalveluun.

TULOKSET:

Vuonna 2017 opetus- ja kulttuuriministeriön liikunnan vastuualueen jakamia liikunnan edistämisen erityisavustuksia meni Suomen kuntiin yhteensä 15,2 miljoonaa euroa 242 kuntaan ja 1 092 hankkeelle. Vuonna 2018 avustuksia jaettiin yhteensä 16,3 miljoonaa euroa 247 kuntaan ja 1 099 hankkeelle. Euromääräisesti eniten jaettiin Liikkuva koulu -ohjelman kehittämisavustuksia, toiseksi eniten seuratoiminnan kehittämistukea. Kunnista eniten avustuksia myönnettiin Helsinkiin, Tampereelle ja Espooseen. Asukaslukuun suhteutettuna eniten tukea meni pieniin kuntiin.

JOHTOPÄÄTÖKSET JA SOVELLETTAVUUS:

Suurin osa liikunnan edistämisen erityisavustuksista ohjautuu suuriin kaupunkeihin ja maakuntakeskuksiin. Viidesosa kunnista ei saa tai hae valtionavustuksia mistään hankemuodosta. 6–7 kuntaa saa vuosittain yli puoli miljoonaa euroa erilaisin erityisavustuksin. Visuaalinen tietoalusta mahdollistaa tietojen kokoamisen ja yhdistämisen liikunnan edistämisen suunnittelun, toimenpiteiden toteutuksen ja seurannan tueksi. Alustan avulla voidaan jatkossa tarkastella valtionavustusten yhteyttä esimerkiksi kunnan demografiaan, talouteen, rakenteisiin, toimenpiteisiin ja väestön terveyskyselyiden tuloksiin. Yhdistetyt tiedot antavat aineksia arvioida liikunnan edistämisen mahdollisuuksia kunnissa sekä vastaavat tarpeeseen julkisen toiminnan vaikutusten arvioinnista ja tuloksellisuuden osoittamisesta.